

Uutta Tiedekirjassa 4/2005

Annales Academiae Scientiarum Fennicae. Series A 1. Mathematica 30:1. Editor *Olli Martio*
Finnish Academy of Science and Letters
Helsinki 2005, 218 pp.
ISSN 1239-629X
Soft EUR 45
TUOTENUMERO: 7896

Fennia 182:2. Editor *Jukka Käyhkö*
Geographical Society of Finland
Vammala 2005, 60 pp.
ISSN 0015-0010
Soft EUR 17
TUOTENUMERO: 7893

Gribbin, John
Syvä yksinkertaisuus. Kaaos, kompleksisuus ja elämän synty.
Suom. *Arja Hokkanen*
Tähtitieteellinen yhdistys Ursa
Ursan julkaisuja 95
Tallinna 2005, 279 s.
ISBN 952-5329-41-0, ISBN 978-952-5329-41-4
ISSN 0357-7937
Sid. EUR 30
TUOTENUMERO: 7880

Miksi liikennemuutoksia ilmaantuu ilman selkeää syytä? Miksi pörssi-kurssit heilahtelevat ylös ja alas? Miten eläinlajit kehittyvät? Mistä galaksit ilmaantuivat? Mikä on elämän alkuperä? Jotkin tällaiset systeemit ovat niin herkkiä alussa vallitseville olosuhteille, että pieni ero alkusäyöksessä saa aikaan suuren eron lopputuloksessa. Ne siis käyttäytyvät kaoottisesti. Systeemeissä ilmenevä kaaos ja kompleksisuus noudattavat pohjimmitaan yksinkertaisia lakeja. Niiden avulla voidaan nykyään jo selittää, joskaan ei ennustaa, monenlaisten ilmiöiden ja jopa ihmisten näennäisen selittämättömät käyttäytymistä.

Grönstrand, Heidi
Naiskirjailija, romaani ja kirjallisuuden merkitys 1840-luvulla
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1019
Tampere 2005, 323 s.
ISBN 951-746-690-0
ISSN 0355-1768
Nid. EUR 29
TUOTENUMERO: 7891
Teos käsittelee ensimmäisiä Suomessa julkaistuja romaaneja. Se tekee näkyväksi romaanin varhaisvaiheet ja naisten panok-

sen lajin kehittäjinä. Lähemmän tarkastelun kohteena on viisi kirjailijaa: Fredrika Wilhelmina Carstens, Charlotta Falkman, Maria Kraftman, Wendla Randelin ja Fredrika Runeberg. Teoksessa käsitellään niin kirjeitä, aikakauden muuta proosatuotantoa kuin sanomalehdissä käytyä keskustelua lukemisen hyödyistä ja haitoista. Kirjallisuuden kenttä hahmottuu erilaisten kirjallisuuskäsitysten, moraalisten arvoasetelmien, lukijoiden ja lajien välisenä kamppailun paikkana.

Hukari, Ari
Islam, ilmoitus ja historia. Abul A'la Mawdudin ja Fazlur Rahmanin Koraanin ja tradition tulkinta
Suomalainen Teologinen Kirjallisuusseura
Suomalaisen Teologisen Kirjallisuusseuran Julkaisuja 244
Vammala 2005, 422 s.
ISBN 952-9791-58-5
ISSN 0356-9349
Nid. EUR 23
TUOTENUMERO: 7890
Tutkimus analysoi kahden pakistanilaisen muslimiajattelijan käsitystä ilmoituksesta. Mawdudi (1903–1979) edustaa sunnalaisista fundamentalismia ja Rahman (1919–1988) sunnalaisista modernismia. Profeetan elämäkerta (*sira*), traditio (*hadith*) ja Koraanin selitys (*tafsir*) toimivat keskeisinä historiallisen tulkintaprosessin välineinä. Tutkimus osoittaa erilaiset tavat ymmärtää, tulkita ja soveltaa Koraania ja sunnalaisista traditiota.

K. F. Karjalainens sūdostjakische Textsammlungen. III. Kommentare zu den Texten von Edith Vértes
Finno-Ugrian Society
Mémoires de la Société Finno-Ougrienne 247
Vammala 2004, 388 s.
ISBN 952-5150-69-0
ISSN 0355-0230
Soft EUR 20
TUOTENUMERO: 7884

Kamppailujen kaupunki. Päätoimittaja *Pasi Mäenpää*
Yhdyskuntasuunnittelun seura
Yhdyskuntasuunnittelu 3-4:2004
Helsinki 2005, 145 s.
ISSN 1459-6806
EUR 8

TUOTENUMERO: 7886
Sisältää mm. seuraavat artikkelit: *Lasse Peltonen & Jonna Kangasoja*, Kaupunki, kamppailut ja vallan mekanismit; *Jaana Nevalainen*, Kaupungista puhumisen tavat vallankäytön välineenä – julkista puhetta kaupunkikeskustan muutoksesta; *Lasse Peltonen*, Paikallisen hallintatavan polkuriippuvuus – Tampereen aseveliakselin tie rintamalta regiimiksi; *Jonna Kangasoja*, Taloudellisin ja järkevin ratkaisu – tietoinfrastruktuurin politiikkaa Arabianrannan alueverkkokeilun valossa; *Markku Lankinen*, Asuntomarkkinoiden vuoristorata – faktat ja tulkinnat; *Hilkka Lehtonen*, Uusurbanismi, uudistuva suomalainen urbaani ja kaupunkisuunnittelu.

Kaupunkimedia!?? Vierailevat päätoimittajat *Seija Ridell & Pia Bäcklund*
Yhdyskuntasuunnittelun seura
Yhdyskuntasuunnittelu 1:2005
Helsinki 2005, 121 s.
ISSN 1459-6806
EUR 8
TUOTENUMERO: 7901
Sisältää mm. seuraavat artikkelit: *Sirpa Tani*, Ladchester, Madchester, Gaychester. Manchesterin imago ja mediameelikuvat; *Seija Ridell*, Maankäyttöpeliä mediatallassa; *Auli Harju*, Asukkaat ja mediajulkisuus tamperelaisessa postilaatikkokiistassa; *Tanja Sihvonnen*, Esikaupunkielämä pelissä: The Sims; *Heikki Uimonen*, Raha rakentaa kaupunkien äänimaisemaa; *Veikko Pietilä*, Kansalaisvaikuttaminen ja julkinen keskustelu.

Luukkanen, Tarja-Liisa
Sääty-ylioppilaasta ensimmäisen polven sivistyneistöön. Jumaluosopin ylioppilaiden sukupolvi-kehitys ja poliittis-yhteiskunnallisten näkemysten muodostuminen 1853–1918
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Historiallisia Tutkimuksia 218
Tampere 2005, 459 s.
ISBN 951-746-622-6
ISSN 0073-2559
Nid. EUR 29
TUOTENUMERO: 7889
Teos hahmottaa Helsingin yliopiston jumaluosopin ylioppilaiden yhteiskunnallis-poliittisten näkemysten muotoutumista vuosina

1853–1918. Tutkimuksessa erottuu kolme erityyppistä sukupolvea: varhaisen fennomanian sukupolvi, sisäänpäin kääntyneiden säilyttäjien sekä yhteiskunnallisen avautumisen sukupolvi. Ensimmäisen sukupolven vaiheissa korostui erityisesti ideologinen, kielellinen fennomania. Säilyttäjä sukupolven aikana puolestaan nousi esille yhteiskunnallinen konservatismi ja kamppailu kulttuurihegemoniasta. Suurlakon jälkeen uuden ylioppilaspolven kiinnostus kohdistui yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Lönnrot, Elias

Kalevala

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 14
Jyväskylä 2005, 32. p., 313 s.
ISBN 951-746-701-X
ISSN 0355-1768
Sid. EUR 18
TUOTENUMERO: 7883

Minnen från krigstiden.

Redaktör *Ingalill Ihrcke-Åberg*
Svenska litteratursällskapet i Finland

Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland 672.
Meddelanden från Folkkultursarkivet 20
Ekenäs 2005, 232 s.
ISBN 951-583-115-6
ISSN 0039-6842 (SSLF), ISSN 0355-9963 (Mff)
Hft EUR 30
TUOTENUMERO: 7882

I 24 självbiografiska skildringar om krigstiden i Finland 1939–44 får vi läsa om hur barnen upplevde kriget, om att vara krigsbarn i Sverige, om arbetsplikt för ungdomar, om brist och ransonering, om sorgen när någon anhörig stupat och om kamratskap och vedermödor vid fronten. Bidragen, som är skrivna nästan 60 år efter kriget, visar hur djupa spår krigstiden satte.

Niemi, Jarkko & Lapsui, Anastasia

Network of songs. Individual songs of the Ob' Gulf Nenets. Music and local history as sung by Maria Maksimovna Lapsui
Finno-Ugrian Society
Mémoires de la Société Finno-Ougrienne 248
Vammala 2004, 201 pp.
ISBN 952-5150-77-1
ISSN 0355-0230
Soft EUR 23
TUOTENUMERO: 7888

Nieminen, Mika

Academic Research in Change

Transformation of Finnish University Policies and University Research during the 1990s
Finnish Society of Sciences and Letters
Commentationes Scientiarum Socialium 65
Saarijärvi 2005, 278 pp.
ISBN 951-653-334-5
ISSN 0355-256X
Soft EUR 25
TUOTENUMERO: 7887

Pohls, Maritta

Suomen Akatemian historia II. 1970–1988.

Yhteiskunta ja tutkimus
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 981:2
Jyväskylä 2005, 688 s.
ISBN 951-746-607-2
ISSN 0355-1768
Sid. EUR 89
TUOTENUMERO: 7892
Suomen Akatemian historian toisessa osassa kuvataan suomalaista tiedepoliittikkaa 1970- ja 1980-luvuilla ja Akatemian paikan hakemista tiede- ja tutkimuspoliittisena toimijana. Kirjan keskiössä on Suomen Akatemian tutkimusrahoitus. Suomalaisen tiedepoliittikan keskeinen pyrkimys 1960-luvulta lähtien oli tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kasvattaminen ja tämän rahoituksen suunnitelmallinen käyttö yhteiskunnan ja tutkimuksen kannalta mielekkäällä tavalla.

Referointi ja moniäänisyys .

Toim. *Markku Haakana & Jyrki Kalliokoski*
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Tietolipas 206
Jyväskylä 2005, 500 s.
ISBN 951-746-673-0
ISSN 0562-6129
Nid. EUR 26
TUOTENUMERO: 7900
Kirjassa lähestytään referointia ja moniäänisyyttä kieliopin, tekstin tutkimuksen ja vuorovaikutuksen tutkimuksen näkökulmasta. Ko koelma koostuu kahdestatoista artikkelista, jotka käsittelevät arkikeskustelujen, sähköisten viestimien ja eri tekstilajeja edustavien kirjoitettujen tekstien keinoja osoittaa referointia ja rakentaa moniäänisyyttä. Teos tarkastelee kieltä käytössä, osana ympäröivää kulttuuria ja yhteiskuntaa ja sen muutoksia.

Reservin aliupseerina Suomessa.

Muistitietoa itsenäisyyden ajalta.
Toim. *Pekka Allonen*
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Kansanelämän kuvauksia 85
Jyväskylä 2005, 482 s.
ISBN 951-746-661-7
ISSN 0453-2201
Sid. EUR 35
TUOTENUMERO: 7897
Armeijakokemus on osa suomalaisen miehen identiteettiä. Tämä teos kuvaa, kuinka varusmies- ja sotapalvelus on yhdistänyt tuituntematomiakin riippumatta erilaisista taustoista. Aliupseerikoulu on antanut valmiuksia työelämään ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kirjan kertomukset kuvastavat varusmiesten ja reserviläisten kokemuksia sekä heijastavat samalla myös suomalaisen yhteiskunnan kehitystä.

Sivonen, Jari

Mutkia matkassa. Nykysuomen epäsuoraa reittiä ilmaisevien verbien kognitiivista semantiikkaa
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1017
Helsinki 2005, 196 s.
ISBN 951-746-679-X
ISSN 0355-1768
Nid. EUR 29

TUOTENUMERO: 7899
Tutkimuksessa tarkastellaan suomen kielen epäsuoran reitin verbien (kuten kaartaa, kierrellä, mutkitella ja pujotella) merkityksiä kognitiivisen kieliopin kehityksessä. Tutkimuskohteena ovat sekä verbien konkreettiset (Auto kaartaa pihaan) että kuvaannolliset (Polku mutkittelee metsässä) merkitykset. Työssä selvitetään, miten saman verbien eri merkitykset liittyvät toisiinsa ja mitä epäsuoran reitin verbit kertovat kognitiivisesta tavasta hahmottaa tämäntyyppistä liikettä
Tutkimus tuottaa uutta tietoa epäsuoran reitin leksikaalisesta koodautumisesta ja samalla liikeverbien luokasta yleensä.

Skolhistoriskt arkiv XXIX.

Redaktör *Hilding Klingenberg*
Svenska skolhistoriska föreningen i Finland
Helsingfors 2003, 320 s.
ISSN 0489-0760
Hft. EUR 17
TUOTENUMERO: 7885
Innehåll: *Jarl Stormbom*, Torsten Rudenschöld och skolplikten, Mikael Johnsson-Soininen och läroplikten – komparativa syn-

punkter; *Erik Geber*, Tradition och förnyelse i gymnasiets läroplaner; *Karl-Gustav Jossfolk*, Något om det svenska skolväsendet i Hangö 1874–1975; *Christina Stolpe*, Carpelanska Förskolan i Åbo 1866–1952 – vägen till lärdom via “tanternas” skola; *Karin Schönberg*, Box skola 100 år; *Ria Heilä-Ylikallio*, Författaren Torsten Helsingius som pedagog vid Svenska Samskolan i Björneborg 1920–1957; *Jarl Stormbom & Hilding Klingenberg*, Aktuell skolhistorisk översikt.

Stages of Chaos. The Drama of Post-war Finland. Edited by *Pirkko Koski & Steve Wilmer*
Finnish Literature Society
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1011
Tampere 2005, 427 pp.
ISBN 951-746-664-1
ISSN 9355-1768
Soft EUR 28
TUOTENUMERO: 7898

Wacklin, Sara

Sata muistelmaa Pohjanmaalta.
Suom. *Katri Ingman-Palola*
Oulun historiaseura

Scripta Historica XV
Saarijärvi 2005, 3. p., XV + 349 s.
ISBN 951-96266-4-6
Nid. EUR 15
TUOTENUMERO: 7881
Sara Wacklinin (1790–1846) *Sata muistelmaa Pohjanmaalta* kertovat Pohjois-Pohjanmaahan ja erityisesti Ouluun liittyvistä tapahtumista ja henkilöistä 1700-luvun lopulta 1800-luvun alkupuolelle. Teos otettiin aikanaan vastaan innostuneesti, se oli suorastaan aikansa bestsellereitä. Helsingfors Tidningar – eli Z. Topelius – ylisti teoksen suurta sivistyshistoriallista arvoa ja sujuvaa sanontaa.